

Latweefchu Awises.

Mr augstas Gewefchanas = Rummissiones sinu un nowehleschanu.

Mr. 39. Zettortdeenâ tammî 27tâ September 1823.

No Afferas = muischas.

(Illuktes aprinki.)

La Iota fwehtdeena pehz Bassaras=fwehtku atfwehtes bija wisseem gohbigem Affereescheem lohti preeku=pilna deena, jo tammî paschâ tappe winnu jauna, preeksch 2½ gaddeem cesahkta, un lohti skaisi usmuhreta Basniza eefwehtita. Winnu zeenigais Kungs, tas Rittmeisters Holtei, par scho gruhthu laiku ne behdadams, bija scho Basnizu, bes zittas kahbas muischas paligu, ar baggatu rohku ustaisijis, un no eekschas un ahrenes ispuschkojis, tã ka winna nu gan pateesi teem jaukakeem Deewa=nammeem Kursemmê peeskaitama. Pats zeenigs Superdenta Kungs bija no Zelgawas schurp atnahzis, un eefwehtija to ar Sehrpils Prahwesta un 6 zittu mahzitaju paligu, Deewu ar firfnigahm luhgschanahm peesaukdams, tas gribbetu schebligi scho sawu nammu apfargabt un fwehtiht ar fwehteem augteem pee winna apmekletajeem, un baggatigi atmakabt tam zeenigam Kungam, kas scho Basnizu tik brangi lizzis usmuhreht, to, fo winsch Deewam par gohdu no kristigas firde darrijis. Jo pateesi! winsch ne fo ne bija taupijis, tik labb pee schihâ Basnizas ustaisifchanas, kã arri pee schihâ deenas pagohdinaschanas. Winna wahrds lai paleek pee schihâ draudses labbã un pateizigã peeminã us behrmu=behrneem!

No Afferas=muischas dewehs zeenigs Superdenta=Kungs us Murauku (Siefeln Past), tur arri tai jaunai muhru Basnizai bij eefwehtitai tapt tammî IItã fwehtdeena pehz Bassaras=fwehtku atfwehtes. — Ir Egiptê tohp jauna Basniza muhreta, bet ta gan tik kai nahkamã gaddã gattawa fluhs.

W

No Nerretas, 3schã September.

Leela bij ta zerriba, fo pehz Jahneem no saweem meeschu=lauzineem turream, jo retti gan bijam tik brangi usdihguschus un tik kupli stahwedamus meeschus redsejuschî, kã scho gaddu. Bet plauwefchanas=laikam pee=eijscht fahke muhsu zerriba suddin; meeschi mettehs dseltani, un warr buht trescha dalka tiffai isplauke. Pee teem wiss=wairakeem wahrpas palikka sawas makstis, jo tahrs winnas bij nomaitajis, un zitti atkal tik wehli isplauke, ka ne warreja ar teem pirmeem reisê gattawi fluht. Schi nelaimne ne ween mums, bet arri dauds zitteem pagasteem augschsemnê, wiss=wairak teem, kam smaggaka semne, usgahjusti, tã ka muhsu mallã schis gads gan paslitts meeschu gads buhs. *) — Ir zits nelaimigs notikkuns schê notizzis. Wahri neddetas nu irr, kã 6 no muhsu laudim ar brandwihnu us Leischeem suhtiti tappe. Weenam no scheem apfirga firgs us zetta. No ratteem nojubdis, winsch to wedd us tuwu fahdschu, tur pee tehrpikka paligu mekledams; bet to ne

*) Tammî gaddã 1817 ta patte nelaimne Luffkumê aprinki bija; tas, kas schohs wahrduz raksta, pais tahdas eewainotas wahrpes eeksch glahschm glabbaja, gribbedams sinnaht, kas no teem maseem tahreem buhs? Pehz kahdahm 3 neddelahm ischfille ittin masas muschas, winnu bij tschetradas sawadas; zittas leek sawus pautus (ohlas) ne zil augsti no saknes, un ta waifla breesdamees iskattahs kã linnu graudi; zittas widdu, un tur ischkill ittin masi farkam tahri, zittas kahdu zettu appaksch wahrpas, un zittas paschã wahrpes maksti. Kihds schim ne kahda glahbschana sinnama prett scheem meeschu pohsitajeem; bet labbibu kulocht tatschu wairak graudus dabbu, ne kã laufu plaujocht dohma.

W.

atradams, isjahj atkal us lauku, peeseen fawu sirgu pee meetina un pats apgulstahs. Par masu brihtinu atmohees, un fawu sirgu wairs ne redsedams, winsch steidsahs us fahdschu, fur patlabban bijis, tur to paschu melledams. Schè winsch dsird no teem us gatwas sapulzinateem laudim, ka winna ar leelu traktumu fahdschâ cefreedams sirgs, us weenu preefsch durwim stahwedamu, IO gaddu wezzu puifi krittis, to appafsch kalla pee rihfles sagrahbis un us weetas norehjis. Pats sirgs, kas tuliht no laudim sakerts un stalli eerests klue, nosprahge pehz kahdas stundes. No trafka suuna winsch ne bija kohsts, un ne warr sinnaht, kahda winna kaita bijusi. Tas puifis, kas scho sirgu weddis, tappe fanemts un tikkai pehz leelas luhgschanas fawu zella-beedru atlaists, bet winnu zitti sirgi un ratti tappe no teem Leisheem fihlâ patureti, un nu tohp schi leeta preefsch Leischi teefahm ismekleta. — Pehr-koni par muhsu mallu schinni gaddâ bes kahdas skahdes pahrgahjushi, bet muhsu kaiminôs, Leischeds, Mainewas fahdschâ, nodegga 28tâ Jubli mehnescha deenâ weenas rihjas ar rudseem, un weens pilns seena-schuhnis. Tamî paschâ fahdschâ, fur 17 fainneeki dsihwo, zehlehs 8tâ August mehnescha deenâ ap paschu deenas-widdu no weenahm mahjahm ugguns, kas ihfâ laifâ 5 mahjas ar wissahm ehtahm pelnôs lifte. Rihjas ween, kas tahlak atzeltas bija, tappe isglahbtas, bet wissas zittas mantas scheem pirmaf turrigeem fainneekem Deewam schehl! pohstâ gahje. Kâ ugguns zehlees, to ne sinn, jo gan drihs wiffi laudis patlabban lauka strahdaja.

Saimneeka sîhmes.

Brihnum! kad awihjes lassa, zeef taggad to fainneeku atrohahs, kas neppehziwas dehl, gan paschi ar labbu prahdu semni un mahjas atdohd, gan arri kam parradu pehz, ar teefas sinnu atnemtas tohp. Tè gan daschadas wainas warr buht, to warr fapraft. Bet es dohmaju fawâ prahâ: jebchu ne weeniga kaita, bet tomehr itt leela waina fchi effoti, ka dasch labh mahjas tur, kas itt ne buht par fainneeku un namna-tehwu ne derr, ne prahdams mah-

jas ne kohyt ne walbiht. Jo fainneeka ammatî irr pateesi gruhsts ammatî. Lai arri pulks zilweku buhtu, kam pehz to grihbahs, kas tik-kai pehz fainneeka gohda tihfo, un pehz weeglahm deenahm, kâ greifi dohina; bet no dau-dseem gan retti kahds pateesi labbi derr par fainneeku. Man gaddijahs weenreis, ka tâ runnajoht zits gohda-wihrs man praffija: Kurru gan es zeenijoht par labbu fainneeku un pee kahdahm sîhmehm wissnotat tahdu war-roht pasiht? — Gan gudra jautaschana! pateesi, kas schinnis deenas jo wajadsiga, fur pamasam laizinsch peewelkabs klaut, ka Kungeem, kam mahjas peederr, starp brihweem laudim ween sew nohmurri un fainneeki buhs ja ismekle. Tè gan abbeem labbi buhs, taifnas ne wittamas sîhmes sinnaht, kas teizamu fainneeku parahd; mahjas isdewejam tikpat kâ usnehjemam. Pirmais tad ne wilsees fainneeku sew melledams; ohtrs papreefsch pats labbi pahrbaudisees: woi tahds effus, kas labbi derr par fainneeku, woi ne. No es nu to brihd sawam draugam atfazziju ar wahrdeem, to pehzak uswilku ar raksteem, dohmadams: warr buht ka arri zittam derrehs to lassihht. Raug, tè nu irr mannas sîhmes, tè manna tizziba no labba fainneeka, kâ to, ilgus gaddus semneeku starwâ dsihwojis, esinu eedabbujis.

Pee labba fainneeka wajaga, un par tahdu turrams:

- 1) Wihrs, kam Kunga Klausischana pascham ruhp; kas to labprahht, muddigi, ihfâ laifâ, un gohdam padarra, un kas usrauga skubbinaschamu un dsihschamu ne gaida.
- 2) Kam parradi irr baidekli! lai buhtu magasîhnei, woi pagasta naudas schfirstam, woi Kungam, woi frohdsineekam, woi schihdam, jeb zittam kahdam.
- 3) Jhsts darba zilweks, kas rohfinadams dsihwo, un mahjas labbi kohpj; kâ wezzais Stenders dseeb: „zeets jumts un zeeta feht-malla, irr manna wezza tizziba.“
- 4) Kas jaunahm ehtahm ihstu grunti leef no muhra un afmineem, ka pamats us semmes ne gull, jeb us kahdeem klutscheem ween, zaur fo semneeka ehkas ahtri grimst un bei-

dsahs; kas sawai istabai sfurstinu dohd, ja
spehj, un fo buhwedams ar tehsteem bal-
feem ween taifa.

5) Kas par fuhdeem gahda, un leelu puffi
lauka itgaddu apfuhdo.

6) Kas darba deenäs pa frohgeem ne wasa-
jahs, un tur dauds ne tohp redsehts.

7) Kas pee wisseem mahjas- un lauka-darbeem
pats lihds strahda, un fainmei allasch
preefschä, us tahs ween ne palaudamees,
tikpat sawä kà muischas laukä; kas pats
semmi strahda, pats sehj, pats plauj, pats
fult u. t. j. pr.

8) Kam lohnes pehz ne kahds stribdinsch ar
faini preefsch teefas; pee ka faine labpraht
nahf un ilgi pastahw; kas gahjeem wallas
dohd ir sawu semmes stuhri apfohpt; kas
eefsch flinmahm deenahm par teem mihligi
gahda, un faines-behrneem wiffadi labpraht
palihds.

9) Kas wiffadus pee mahjas buhschanas wai-
jadfigus ammatu un rohka- darbus
proht; un mahf ustaisht rattus, ragga-
was, fleezes, rittinus (frittulus), kas mahf
traufus stihpoht, ir jaunus taishht, un kas
wiffus darba-rihus, kà arklus, ezzeschas,
sehtawas u. t. j. pr., pats taifa.

10) Kas dahrsus miht un kohpj, un augtu
kohkus proht dehtstht un pohchte; kas ap
bittehm labpraht darbojahs, ir geifstes
labpraht gahda; jo schahs trihs leetas:
dahrsi, sehtmallini un appini, ahtri zellu
cetaisa us turrigu buhschanu.

11) Kas ar bebli dauds ne mohzahs, jaunu
lauku peeplehsdams, nei lihdimus dedsina,
bet ihstu lauku pareisi apstrahda un labbi
kohpj ar fuhdeem un gahwjeem; kam salmi
ar ween gattawi, ar fo kufstis un laidaru
kafisht ir juntus lahpiht; kam plawas ne
paleek neplautas, nedf gannibas ar krah-
meem apaug, bet kas wiffus laukmallus,
aparrus un ehas labbi isplauj.

12) Kam spirgti lohpiini, appali schigli sirgi,
ir mahjas putni un sibki lohpiini deewsgan,
bet ne pahreleeku. Kas sirgus mihto, tau-

pa, kohpj un ne pahrdseem, kas wiffai saltä
tikpat kà spahrnu-laukà tohs apfeds ar dek-
felm pee frohga un basnizas.

13) Kas us zellu, us tirgeem un pilsehtä ilgi
ne kawejahs, bet tur sawu darbu padar-
rijis, labpraht us mahjahm steidsahs.

14) Kas fehklas teefu sewischki schkire no
smaggafeem graudeem katras rijas; to ihpa-
fchi glabba lai ne fajuhf, to deegli leek
preefsch sehjamu laiku; ir pa gaddeem zittu
fweschu fehflu sawam tihrumam gahda.

(Turplikam wairak.)

Teefas fluddinaschanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas
Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu
Walts u. t. j. pr., tohp no Tingeres pagasta-
teefas wiffi tee, kam kahdas taifnas prassicha-
nas pee ta pee Popperwahles peederriga fain-
neeka Guirge, kas sawas mahjas nodewis, ne
warredams winnas ilgaki truhkumu dehl kà
fainneeks waldbiht, usainati, pee saudescha-
nas sawas teefas, eefsch 2 mehnescheem, prohti
lihds 5to November mehnescha teenu schi gad-
da, kas par to weenigu un isflehdjamu terminu
irr nolifta, ar sawahm prassichanahm un skai-
drahm parahdischanahm, woi paschi, woi zaur
weetneeku, kà irr wehlehts, scheid atnahht, un
tab sagaidiht, kas pehz likkumeem taps no-
spreehts. To buhs wehra nemt!

Tingeres pagasta-teefa, tai 5tä Septem-
ber 1823.

(2)

(S. W.) Wahz Kristap, pagasta-wezzakais.

J. Krause, pagasta-teefas schrih-
weris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas
Majesteet, ta Patwaldineeka wiffu Kreewu
u. t. j. pr., tohp no Garrohses pagasta-teefas
wiffi parradudeweji ta fainneeka Pubke Zurre,
par kurra mantu konfurse zaur schihs deenas
spreedumm spreesta, schè faainzinati, pee saude-
schanas sawas teefas eefsch 2 mehnescheem,
prohti lihds 29tai November mehnescha deenai

fchi gadda, kas par to weenigu un isslehdjambu terminu irr nolifta, ar sawahm prassifchanahm un parahdischanahm scheid atnahft. Garrohse, tanni 20tâ September mehnescha deenâ 1823scha gaddâ. (3)

(Nr. 19.)

Us tizzibu,

F. Buck, pagasta-teefas sfrihweris.

Us pawehleschamu tahs Keiseriftas Majesteet, ta Patwaldineeka wiffu Kreewu u. t. j. pr., tohp no Krohna Wirzawas pagasta-teefas wiffi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas pee tahs, no ta pee Krohna Wirzawas peederriga leelas Swehtes mirruscha fainneeka Schebburu Unsa Pluhtscha, atstahntas mantas, par kurren, zaur schihs deenas spreedumu, konfurse nollfta irr, rohnahs, usajzinati, pee saundeschanas sawas teefas tai 20tâ Oktober mehnescha deenâ fchi gadda, furra par to weenigu un isslehdjambu terminu nolifta irr, ar sawahm prassifchanahm un skaidrahm parahdischanahm woi paschi, jeb zaur weetneekem, fur tahdi peeneminami, scheid atnahft un pretti nemt, fo teefa pehz likkumeem spreedihs. Krohna Wirzawas pagasta-teefa, tai 18tâ August mehnescha 1823scha gadda. (1)

(S. W.) Schlugguru Rappars, pagasta-wezzakais.

(Nr. 58.) F. G. Gromowicz, pagasta-teefas sfrihweris.

Us pawehleschamu tahs Keiseriftas Majesteet, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walts u. t. j. pr., tohp no Meschohtnes pagasta-teefas wiffi parradu deweji ta nelaika Meschohtnes fainneeka Spiggu Krischjahn, kâ arridsan ta pee Meschohtnes Mahzitaja muischas peederriga fainneeka Gihna Jehkabs, kas sawas mahjas atdewis, un par kurren mantu zaur schihs teefas spreedumu konfurse irr nolifta, eesaukti un saajzinati, no schahs deenas feschu neddelu starpâ, un wiff pehdigi lihds 24tai Oktober schinni gaddâ, kas par to ween weenigu

terminu irr nolifts, ar taisnu bildinaschanu un parahdischanu pee schihs teefas peeteiftes un tad klaufiht, fo ta teefa spreedihs.

Meschohtrê, tanni 10tâ August 1823. (1)

Behruschu Gederts, pagasta-teefas wezzakais.

C. Janischewsky, pagasta-teefas sfrihweris.

Kad Zimmerumuischâ tas muischakungs Aleksander Storost nomirris, tad wiffi wiinna parradueeki un parradudeweji no tahs Aures muischas pagasta-teefas tohp ajzinati, lihds 6tu Oktober fchi gadda, un ne wehlaki, scheid peeteiftes. Aures muischas pagasta-teefa 1mâ September 1823. (2)

Bezpehter Krist, peefehdetais.

Erdmann, pagasta-teefas sfrihweris.

Zittas fluddinaschanas.

Tas appaksch rakstihst kesteris pee Jelgawas Latweeschu Unnes-basnizas darra sinnamu, ka winsch par mehklari Jelgawas kirspehlê eezelt tappis, un tadehl ikfwehdeenâs diwi stundas preeksch un diwi stundas pehz bajnizaslaika, tâ kâ zittas neddelas deenâs no pulstin II lihds pulstin I sawâ kesteri naminâ Jelgawâ buhs atrohnamâ, fur ikfats to wajadstigu sinnu winnam warr doht un no wiinna dabhuht. (1)

F. W. Bauß.

Us Jurgeem 1824 tas Kerklings Basnizas frohgs us arrenti irr dabbusams; kas wairak par to grihb sinnaht, tam jateizahs Kerklings muischâ. Kerklings, tanni 27tâ August 1823.

Zaun-Ewahrdes fainneekam 8tâ September deenâ eepahiti behra kehwa nosagta tappuff. Us skauktu wiinnai mellaka spalwe un weefchinds augons bija, 4 gaddu wezza. Kas Zaun-Ewahrdes muischai taisnu sinnu warr doht, tas peenahkamu pateizibas maksu dabbus. (2)

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
No. 426.